

ISSN: 2181-3558

«SCIENCE AND RESEARCH»

JOURNAL

OF INTEGRATED EDUCATION
AND RESEARCH

INTEGRATSIYALASHGAN

TA'LIM VA TADQIQOT JURNALI

ЖУРНАЛ ИНТЕГРИРОВАННОГО
ОБРАЗОВАНИЯ И ИССЛЕДОВАНИЙ

**THE JOURNAL OF
INTEGRATED
EDUCATION AND
RESEARCH**

ISSN 2181-3558

VOLUME 3, ISSUE 3

COLLECTION B

MARCH 2024

Tahririyat a'zolari
Editorial board

Berdialiev A. f.f.d., prof.
Nurullaeva Sh.U. ped.f.d., prof.
Tursunov K.Sh. ped.f.d., prof.
Babadjanova D. tarix.f.d., prof.
Ernazarova G.O. ped.f.d., prof.
Abduraximova D.A. ped.f.d., prof.
Madumarov T.T. yur.f.d., prof.
Mirzayeva S.R. fil.f.d., prof.
Yuldashev M.M. fil.f.d., prof.
Xolliyev A.E. bio.f.d., prof.
Mahmudov N.M. fil.f.d., prof.
Salayeva M.S. ped.f.d., prof.
Topildiev B.R. yur.f.d., prof.
Salaeva M.S. psi.f.n., dotsent
Tojiboyeva M.A. fil.f.d., dotsent
Sabirova N.E. fil.f.d., dotsent
Norboyeva U.T. bio.f.d., dotsent
Yarmatov R.B. ped.f.d., dotsent
Egamberdiyeva N.A. tarix.f.d., dotsent

Achilov N.K. fil.f.d., dotsent
Imomova G.M. fil.f.n., dotsent
Zakirova H.R. f.f.n., dotsent
Tuhtahujaev H.B. ped.f.f.d., dotsent, TFA Akademik
Bakiyev Z.A. ped.f.n., dotsent
Razzakov H.K. tex.f.n., f.f.d., dotsent
Ortikov O.A. tex.f.f.d., dotsent
Djuraeva M.Y. f.f.f.d.
Nabikhodjaev A.A. iqt.f.n., dotsent
Otadjanova M.O. f.f.d.
Tajibaeva M.A. fil.f.d., dotsent
Hasanov A.M. fil.f.f.d.
Kholmurodov A.E. fiz.m.f.d., dotsent
Aripov O.A. iqt.f.d., dotsent
Safarova U.A. fil.f.d., dotsent
Dexqonova M.Sh. f.f.d.
Hasanov A.M. fil.f.d.

Mas'ul kotib: M.Yusupov

O'QITUVCHINING FAOLIYATI VA PEDAGOGIK MAHORATI

Abdullayev Ulug'bek Uchqun o'g'li
Toshkent Tibbiyot Akademiyasi
Otorinolarinologiya yo'nalishi magistranti
E-mail: drulugbekabdullaev@gmail.com

Nurbayeva X.B.
Ilmiy rahbar

Annotatsiya. Ushbu maqolada o'qituvchilik faoliyati va uni to'g'ri tashkil etish, pedagogik mahorat, pedagogning huquqlari hamda burchlari va bunga oid savodxonlikni shakllantirishning afzalliklari haqida so'z yuritilgan. Ta'lim jamiyat rivojining negizi, millatning tarixiy taraqqiyotida erishilgan muvaffaqiyatlarini avloddan avlodga o'tkazuvchi muhim omillardan biridir. Tarixiy taraqqiyot bosqichlariga nazar tashlar ekanmiz, har bir jamiyat, davlat o'zining ta'lim tizimini to'laqonli rivojlantirmay hamda mustahkamlamay turib taraqqiy etmagan. Vaholanki, sifatli va zamonaviy ta'limning asoslaridan birida sifatli pedagog kadrlar yotadi.

Kalit so'zlar: pedagogik mahorat, tarixiy taraqqiyot, mutaxassis, ta'lim tizimi, zamonaviy ta'lim, pedagog.

Abstract. This article deals with teaching activities and the benefits of its proper organization, pedagogical skill, rights and duties of the educator and the formation of literacy related to it. Education is the basis of the development of society, one of the important factors that transfer the success achieved in the historical development of the nation from generation to generation. Looking at the stages of historical development, not every society, state has advanced without full-fledged development and strengthening of its educational system. However, one of the foundations of quality and modern education lies in quality pedagogical personnel.

Keywords: pedagogical skill, historical progress, specialist, educational system, modern education, educator.

Аннотация. В данной статье рассматривается педагогическая деятельность и ее правильная организация, педагогическое мастерство, права и обязанности педагога и преимущества формирования грамотности в связи с этим. Образование является основой развития общества, одним из важнейших факторов, передающих из поколения в поколение успехи, достигнутые в историческом развитии нации. Глядя на этапы исторического развития, мы видим, что не каждое общество, государство развивалось без полноценного развития и укрепления своей системы образования. Однако в основе качественного и современного образования лежат качественные педагогические кадры.

Ключевые слова: педагогическое мастерство, историческое развитие, специалист, система образования, современное образование, педагог.

Kasb-hunar ta'limi tizimida kichik malakali mutaxassislarni tayyorlash ko'p jihatdan kasb ta'limi o'qituvchilari va o'quv ustasining layoqatlariga bog'liqdir. Ishlab chiqarish ta'limi jarayonida kasbiy pedagogik ko'nikma va malakalar tizimi yaratiladi, o'quvchilar kerakli ishlab chiqarish tajribasiga, kasbiy mahoratga ega bo'ladilar. Shuning uchun oily ta'lim muassasalari, kasb-hunar kollejlari kasb ta'limi o'qituvchilari ishlab chiqarish jarayonining va o'z mehnat faoliyatining mazmunini aniq tasavvur etish lozim.

Mutaxassislik malakasi deb, kasb ta'limi o'qituvchilari maxsus soha bo'yicha ko'nikma va malakalari nazarda tutiladi. Ularning malakalarining ikkinchi qismi "Kasbiy pedagogika" bilim sohasiga tegishli bo'lib, pedagogik malakalarini o'z ichiga oladi. Chunki o'quv jarayoni faqatgina bilim berishga asoslanib qolmasdan, balki ta'lim va tarbiya psixologiyasi bilan uzviy bog'langan. Bu esa ulardan psixologiya, kasbiy pedagogika, iqtisod asoslarini, ishlab chiqarishni tashkil etish va boshqarish asoslari bo'yicha ham malakalarga ega bo'lishini talab etadi. Mutaxassislik va pedagogik malakalar bilan bir qatorda kasb ta'limi o'qituvchilari va o'quv ustalarida shaxsiy va ijtimoiy layoqatlarning ham bo'lishi talab etiladi.

Kasb ta'limi o'qituvchisining lavozim vazifalari quyidagilardan iborat:

1. O'quvchilarning kasb-hunarga moyilligini, mahorat va malakasini rivojlantirish;
2. Tanlangan kasb va ixtisosligi o'quv fanlari bo'yicha chuqur bilimlarni, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish;
3. Ta'lim jarayonida o'qitishning samarali usullari, vositalari va shakllarini, yangi pedagogik texnologiyalarni keng qo'llash;
4. O'qitadigan fani bo'yicha darsdan tashqari ishlarni, tugarak mashg'ulotlarni tashkil qilish;
5. O'quvchilarni bilim sifati, o'zlashtirish darajasi va davomatini nazorat qilish;
6. O'quvchi bilan yakka tartibda ishlash;
7. O'quvchilarni fan olimpiadalariga tayyorlash;
8. O'quv xonalarini jahon standartlari va dizayn talablari darajasida jihozlashda qatnashish.

Yuqoridagilar bilan bir qatorda malakali pedagog ta'lim jarayonini tashkil etishga doir huquqiy jihatlar bilan tanishib chiqqan bo'lishi va darslarni shu asosda tashkil etishi maqsadga muvofiq: O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi, "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" to'g'risidagi qonunlarni, o'qitadigan fanning o'quv reja, dastur va darsliklarning mazmunini, davlatning ichki va tashqi siyosatini, ta'lim va yoshlar to'g'risida xizmat tomonidan qabul qilingan farmon va qarorlarni, mustaqil O'zbekiston ramzlarining mazmun va mohiyatini, o'smirlarning yosh va maxsus psixologiyasini, pedagogikani, o'smirlar rivojlanishining asosiy qonuniyatlarini, pedagogik, ilmiy-metodik va tashkiliy boshqaruv vazifalarini hal qilish uchun zarur bo'lgan hajmda umumnazariy fanlar asoslarini, pedagogik sikl fanlarini, yosh fiziologiyasi va o'quvchilar gigienasini, informatika va elektron hisoblash texnikasi asoslarini va hokazolarni.